

Johan Löf vill inte använda uttrycket "the sky is the limit", men han blickar ständigt framåt och ser nya utvecklingsmöjligheter för företaget.

Inspiration från cancerklinikers väntrum bakom driftig entreprenörs innovationer

Emotionell intelligens, teknisk/matematisk begåvning och ett utpräglat sinne för affärer. När allt detta kombineras i en person kan det hända spännande saker. Troligen föddes entreprenören Johan Löfs planer på att någon gång förbättra vården redan när hans mamma gick bort i lungcancer 1985. Femton år senare grundade han företaget RaySearch Laboratories, som med hjälp av unik mjukvara effektiviserar strålbehandling av cancer. Nu har han utvecklat ett nytt onkologiinformationssystem som ska se till att cancerpatienternas vårdkedja blir mer sammanhängande.

Karriären för entreprenören Johan Löf började med en framgångsrik väffelförsäljning på sommarlovet i Uppland, där familjen hade ett lantställe.

– Jag minns att jag fick ihop 700 kronor en sommar, berättar han. Det var mycket pengar på den tiden.

Redan som ung var han driftig, påhittig och nyfiken med ett klart intresse för matematik, och Johan beskriver sin barndom som lycklig. Han bodde i Örnsköldsvik tills han var 14 år, med en pappa som var ingenjör och en mamma som var lärare. Strax efter att familjen flyttat till Sollentuna insjuknade hans mamma i lungcancer.

– Jag var 16 år när hon gick bort, ett och ett halvt år efter diagnosen. Hon fick bra vård på Karolinska, jag tycker att de lade manken till, säger Johan som då var utbytesstudent

i USA, men fanns vid mammans sida under den sista tiden.

Bara två år senare avled hans pappa. Johan var 18 år och stod helt ensam i världen.

– Men jag hade en stark självkänsla och en mycket bra värdfamilj i USA som tog väl hand om mig när jag återvände dit. Min värdpappa Bob är idag 88 år och vi träffas fortfarande regelbundet. Han var forskare på Hewlett Packard och har under alla år varit en viktig förebild för mig. Numera är han något av en maskot på företaget och han är alltid med på våra årliga träffar.

MATEMATIK ETT STORT INTRESSE

Företaget är alltså RaySearch Laboratories, grundat av Johan för 18 år sedan.

”Jag är en envis, analytisk och emotionell humanist. För mig har det hela tiden varit en genuin, stark drivkraft att få bidra till att utveckla cancervården.”

RaySearch finns idag på 2 600 kliniker i 65 länder. Den snabba expansionen och den avancerade tekniken gör att grundaren Johan Löf ibland jämförs med Elon Musk.

– Jag hade tidigt planer på att bli forskare i fysik och har även alltid varit mycket intresserad av matematik. Efter min utbildning på Kungliga Tekniska högskolan (KTH) blev jag doktorand på Karolinska Institutet (KI) vid avdelningen för medicinsk strålningsfysik. Det var under de åren som jag utvecklade matematiska modeller och mjukvara för optimering av strålterapi, säger han.

– När jag läste teknisk fysik upptäckte jag att det gick att tillämpa matematik på cancerforskning, att det var möjligt att med hjälp av mjukvara kunna förbättra träffsäkerheten vid strålbehandling av en cancertumör – och därmed minska skadorna på den intilliggande friska vävnaden.

Att tänka i affärsmässiga termer var inget nytt för den före detta våffelmakaren Johan, men att plötsligt kunna kombinera det affärsmässiga tänket med att göra något riktigt nyttigt för fler, tilltalade honom väldigt mycket.

ENVIS OCH ANALYTISK HUMANIST

– Jag är en envis, analytisk och emotionell humanist. För mig har det hela tiden varit en genuin, stark drivkraft att få bidra till att utveckla cancervården. När jag startade företaget år 2000 var det inte riktigt rumsrent med entreprenörskap i den akademiska världen, allt kommersiellt betraktades med viss misstänksamhet. Nu är det helt andra tider,

säger han och berättar hur han skickade in ett bidrag till affärsplanstävlingen Venture Cup där han drog upp riktlinjerna för företagets framtid.

Det hela började dock lite knackigt för det lilla startupbolaget. Från att ha haft 6 miljoner i riskkapital vid starten i augusti till att ha 200 000 kronor kvar på kontot i maj året därpå.

– I juni 2001 fick vi våra första intäkter via ett licensavtal med ADAC Laboratories och vi hade plötsligt 11 miljoner kronor på kontot. Sedan dess har vi varit vinstdrivande och det har gått ganska bra för oss, säger han blygsamt.

Efter en plågsam och dyr patentstrid som slutade med förlikning, fortsatte Johan målmedvetet – han beskriver sig inte helt oväntat som en viljestark person – att utveckla företaget som agerar på en snabbt växande marknad. Idag riskerar var tredje människa att få cancer någon gång under sin livstid. Men Johan har inte tid att grubbla över om han själv kommer att drabbas, utan kämpar hellre vidare för att uppfylla sitt företags motto: ”A world where cancer is conquered”.

Ständigt på väg någonstans i världen.
Johan Löf gillar att resa, särskilt till Japan.

- ▶ **Kostnadsfritt behandlingsstöd**
- ▶ **Enkelt** – samlingsplattform med fokus på instruktionsfilmer
- ▶ Även som **APP** – notiser för nypubliceringar

INSTRUKTIONSFILMER INOM ONKOLOGI FÖR DIG OCH DINA PATIENTER

Ett enda klick för rätt och säker läkemedelsanvändning

Beställ kostnadsfria påminnelsekort: info@medicininstruktioner.se

– Nej, att jag ska få cancer är inget jag går och tänker på, men visst var det så att min mammas sjukdom bidrog till mitt engagemang för cancervården. Hon hade nog varit glad och stolt över det vi har åstadkommit på området.

”Steve Jobs synsätt och omsorg om både effektiv, lättanvänd teknik och vacker produkt-design tilltalar mig mycket.”

FÅR INSPIRATION I VÄNTRUM

RaySearch finns idag representerat på omkring 2 600 kliniker i fler än 65 länder. Och fortfarande används hans ursprungliga algoritmer i RaySearchs mjukvara.

När Johan är ute och reser i världen, vilket är väldigt ofta, brukar han alltid besöka cancerklinikernas väntrum.

– Där får jag inspiration för att utveckla nya idéer och möjligheter som kan få patienterna att gå starka igenom sin behandling och överleva med så få biverkningar som möjligt. Det är vad jag brinner för.

Den passionen har inte försvagats med åren, snarare tvärtom. För några år sedan togs ett nytt steg i bolaget i form av ett system för informationshantering inom cancervården, RayCare. Systemet släpptes för de första användarna i januari 2018, och är redan i klinisk drift på två världsledande cancerkliniker, en i Belgien och en i USA.

– En cancerklinik är den mest komplexa miljön på ett sjukhus, det är oerhört många olika saker som ska hanteras, flera olika behandlingar som ska kombineras och mycket avancerad teknik. Systemen som används idag är ofta fragmentiserade, data riskerar att gå förlorat och det är svårt att få en helhetsbild av vårdkedjan. Vi har skapat ett system som gör det lättare för vårdpersonalen att hålla ihop informationen och vi håller för närvarande även på att utveckla en app där patienten enkelt ska kunna ha kontroll över hela sin vårdplan.

2017 utsågs Johan Löf till Årets Entreprenör i Sverige och i slutet av 2018 utsågs RaySearch till årets mest innovationsrika företag av Noréns Innovator Indicator. Inte så förvånande att Johan därför ibland jämförs med den två år yngre innovatören Elon Musk.

– Nja, kanske finns det vissa likheter mellan oss. Jag är också orädd och alltid villig att testa nya saker, men min förebild är nog snarare Steve Jobs, Apples grundare. Hans synsätt och omsorg om både effektiv, lättanvänd teknik och vacker produkt-design tilltalar mig mycket. Precis som Steve Jobs är jag också väldigt petig med detaljer.

Det var länge sedan han ägnade sig åt forskning, men han är djupt involverad i all produktutveckling och är omtalat mån om sina anställda.

Någon trötthet eller mättnadskänsla finns det inga tecken på.

Detta är Johan Löf

Ålder: 50 år

Familj: Fyra barn

Bor: Stockholm

Yrke: Civilingenjör KTH, grundare av företaget RaySearch Laboratories, som bland annat utvecklat en mjukvara som effektiviserar strålterapi vid cancer och idag har 300 anställda.

Fritid: Gillar att resa både privat och i jobbet. Japan är ett favoritland.

– Nej, jag tycker fortfarande att det är jättekul och viktigt att arbeta med att driva på cancerforskningen på ett brett plan, det finns hur mycket som helst kvar att göra. Och att göra skillnad för cancerpatienterna är min största drivkraft, säger Johan Löf.

TEXT: EVELYN PESIKAN
FOTO: PETTER KARLBERG

